

Västerbottens län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välbefinnande. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänds det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun bygger på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Västerbotten på plats 10 av rikets 21 län. I fjol rankades länet på plats 21.

Omsättning. 61 procent av Västerbottens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 3 procent. Länet rankas på en 8:e plats i omsättningskategorin. Det är främst byggsektorn som uppvisar den starkaste tillväxten i länet, där 63 procent redovisar en ökad omsättning.

Resultat. 47 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet minskar med mer än 800 000 kronor. Sammantaget rankas Västerbotten på plats 18 i resultat kategorin.

Branschmässigt är resultatförbättringarna bäst inom byggsektorn, där 51 procent uppvisar ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 7 188 aktiebolag i länet, en uppgång med 5 procent. Med den tillväxten rankas Västerbotten på en 8:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. 46 procent av bolagen i Västerbotten har fått en förbättrad kreditvärdighet – den sjätte högsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. Sex av länets tretton kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Åsele rankas högst och landar på en total 23:e plats. Lägst rankas Vännäs kommun på plats 285. Den största kommunen i länet, Umeå, rankas på plats 41.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottn	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Åsele kommun

Västerbottens länsvinnare i Årets Företagarkommun 2009 är Åsele kommun. I tre av de fyra kategorierna rankas kommunen bland de 80 främsta. Bäst lyckas man när det gäller resultatutvecklingen där man haft den tredje högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 69 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsättningen har ökat med 5 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Åsele på plats 35 i omsättningskategorin.

Branschmässigt är det främst handeln som utmärker sig, där 90 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 52 procent av Åseles bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet ökar samtidigt med cirka 800 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på bronsplats i resultatkategori. Branschmässigt är tillväxten relativt jämnt fördelad.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 115 aktiebolag i kommunen, en nedgång med 1 procent. Åsele kommun tillhör en av få kommuner som inte fått en större bolagsstock under perioden. Den negativa tillväxten ger plats 272 i kategorin.

Kreditvärdighet. 48 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 76 i kategorin.

Fakta om Åsele, vinnarkommunen i Västerbotten

Befolkning 3180

Anställda 1010

Företagare 189

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Inlandsfrakt AB
- Trailer Industrier i Åsele AB
- ÅMV Produktion

År	Placering
2009	23
2008	203
2007	98
2006	137
2005	207
2004	225

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Umeå kommun

Länets största kommun, Umeå, rankas på en sammanlagd 41:a plats i Årets Företagarkommun. Umeå rankas på den övre halvan i tre av fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller tillväxten av bolagsstocken där man haft den 41:a högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 61 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsättningen har ökat med 5 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Umeå på plats 78 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst byggsektorn som utmärker sig, där 65 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 46 procent av Umeås bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 30 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 149 i resultat kategorin. Byggsektorn redovisar bäst resultat, 52 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 3 090 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 7 procent – en tillväxttakt som ger plats 41 i kategorin.

Kreditvärdighet. 49 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 55 i kategorin.

Fakta om Umeå, största kommun i Västerbotten

Befolkning 112 728

Anställda 54 891

Företagare 3 047

**Omsättningsmässigt
största privata aktiebolag***

-SCA Packaging Obbola AB
-Ålö AB
-Bilfrakt Bothnia AB

År	Placering
2009	41
2008	209
2007	112
2006	77
2005	121
2004	37

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Malå kommun rankas högst i länet när det gäller omsättningen. 64 procent av Malås bolag har ökat omsättningen under det senaste året.

Resultat. Vilhelmina kommun rankas högst i länet, bortsett från Åsele, när det gäller resultat tillväxten. 59 procent av bolagen redovisar ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Vilhelminas kommun har bolagsstocken ökat med 8 procent, vilket är den högsta tillväxttakten i länet.

Kreditvärdighet. Sorsele kommun leder utvecklingen av kreditvärdighet i länet. 51 procent av kommunens företag har fått en högre kreditvärdighet.

KOMMUN	Tillväxt							Ranking					
	Antal AB	Förändr AB	Ökad omsättn	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv,	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
ÅSELE	115	-1%	69%	52%	5%	816636	48%	23	203	272	76	35	3
VILHELMINA	198	8%	62%	59%	5%	-51027	41%	33	249	20	248	69	28
UMEÅ	3090	7%	61%	46%	5%	-32393	49%	41	209	41	55	78	149
MALÅ	107	3%	64%	47%	6%	-125139	49%	53	103	199	42	31	144
SORSELE	106	-1%	63%	49%	-1%	32002	51%	91	264	273	23	133	61
LYCKSELE	327	5%	61%	46%	9%	-402357	43%	119	153	90	212	36	215
NORDMALING	151	3%	46%	48%	5%	440,24	46%	178	91	204	125	231	74
SKELLEFTEÅ	2131	4%	61%	48%	0%	-2818018	46%	198	240	179	121	140	213
ROBERTSFORS	152	6%	63%	45%	-6%	-160383	39%	209	125	61	267	152	210
NORSJÖ	134	3%	56%	46%	1%	-253087	49%	214	279	196	52	226	208
VINDELN	161	2%	61%	50%	2%	-465754	38%	220	239	231	277	112	130
STORUMAN	224	0%	54%	41%	9%	872040	43%	224	176	264	210	153	138
VÄNNÄS	147	1%	54%	43%	-6%	-1433014	44%	285	39	241	190	282	281